

Egy – magába záró – élmény: a kábítószer

Félelem, kudarcok, reményvesztettség — talán ezt is szeretnénk feledni, amikor elkezdünk játszani. S az öröm, az izgalom keresése különös utakra vihet bennünket. A feloldódásról, egy másik világba való vágyakozásról mára sokunknak eszébe jut a kábítószer is. Úgy tűnik, ez a fogalom benne van a mindennapjainkban, a gondolatainkban, mint egy megfoghatatlan és félelmetes jelenség. Talán a kamaszkor az, amikor a legmerészebbek vagyunk bejárni az ijesztő, de mégis csábító utakat. Az emberek örök kihívása. Lényének időn és téren kívüli dimenziója. Személyes boldogságát sejtí meg benne. Az erre vezető utat sokan a kábítószer segítségével akarják bejárni.

De mi is a kábítószer, mely a menekülést, a félelmet s a boldogság ígérését is jelentheti? Mit rejt magában ez a jelenség? E tétova kérdésekre a válasz mindannyiunknak más és más lehet, amit elsősorban talán magunknak próbálunk megfogalmazni. A válaszkérés önmagunk egy bizonytalan részének a megértéséről szól, aminek a feltárásában segíthet egy mostanában megjelent, e témával foglalkozó könyv.

Schádné Zámolyi Judit—Urbán Zoltán—Dr. Veres Tibor: A kábítószer-problémákról szülőknék című könyve a kábítószer-jelenséget három nézőpontból, három szakterületről figyeli meg. A szerzők elsőként az emberre kérdeznék rá, hogy ki s miért dönthet a kábítószer-használat mellett. Ennek a kérdésnek a megközelítéséről szól az első fejezet, melyben egy „sokat látott” pszichológus és egyben nagymama tapasztalata vezeti az olvasót. A pszichológusnál figyelmével segítve végiggondolhatjuk az új élet megszületésétől egészen a serdülőkorig a gyermek és a szülők kapcsolatának a fejlődését. Az önállósulásig tartó folyamat a szülők és a gyermek közötti létező értékeknek az átalakulásáról is szól, melyet az író a mindennapokból vett példákkal világosít meg. Meglátatja velünk, hogy a növekvő gyermek és az aggódó szülő közötti konfliktusok megértése, feloldása mindkét fél számára segít megőrizni, illetve befogadni a szeretet biztonságának és értékének tudását.

A serdülő világában a kábítószer megjelenése többféle reakciót válthat ki a nevelőkből. Gyakran a félelem, a tehetetlenség érzése a titkolózáshoz vezet, és így csak később kerül előtérbe a segítségkérés. A kábítószer-jelenség vizsgálatával foglalkozó könyv szerzői az emberre — mint lehetséges kábítószer-használóra — való figyelmé után második lépésként az e jelenségre kapcsolódó társadalmi következményekre, megoldási lehetőségekre kérdeznék rá. Arra keresik a választ, hogy mikor és hogyan jelenhetnek meg a rendvédelmi szervek (rendőrség, ügyészség, bíróság, büntetés-végrehajtás) a kábítószerrel kapcsolatba kerülő egyén életében, illetve mikor van még mód más megoldási forma választására (pl. pszichológus bevonása). Ennek a témakörnek a kifejtésére vállalkozott Urbán Zoltán a második fejezetben, aki a rendőrség lehetőségeit jól ismeri, és mindennapi munkája során gyakorolja is a kábítószer-problémák megoldását. Írásában bemutatja egy törvények, rendeletek, utasítások alapján dolgozó rendvédelmi szerv munkavégzését, és ezzel segítséget nyújt ahhoz, hogy a szülők, pedagógusok, barátok, ismerősök el tudják dönteni: a környezetükben megjelenő kábítószer okozta gondokra hogyan reagáljanak, mit tegyenek. Ebből a fejezetből megismerhetjük még a kábítószerterjesztésének leggyakrabban előforduló eseteit; megtanulhatjuk felismerni azokat a helyeket, ahol kábítószer-kereskedelem zajlik, illetve azokat az embereket, akik ezzel foglalkozhatnak.

A kábítószer-jelenség harmadik kapcsolódó halmazaként „A kábítószer-problémákról szülőknék” című könyv írói vizsgálódásuk tárgyává magát a szert teszik. A leggyakrabban előforduló kábítószerféleségekről és azok veszélyeiről szól a harmadik fejezet, melyet dr. Veres Tibor ismert meg az olvasóval. A témát áttekinthetővé alakító csoportosításoknak köszönhetően eligazodhatunk a többféle kábítószerfajta és azok eltérő hatásai között. Megtudhatjuk, hogy a gyakoribb kábítószeres kábítószerpótló anyagok előállításához melyek a szükséges alapanyagok, és feketepeciac forgalmazásukkor milyen formában fordulnak elő a leggyakrabban (por, folyadék, tablettá, bélyeg stb.). E megjelenési formákat a könyv végén színes fotók is bemutatják.

A ma emberének életében — valamilyen módon — megjelenő kábítószer nem hirtelen gyorsasággal elterjedő, addig ismeretlen jelenség. Földünk népei évezredes hagyományokkal rendelkeznek a kábítószer-fogyasztás területén. Gyógyászati feladatai mellett a kábítószer használata arra is eszköz volt, hogy egy közösség (vagy a közösség érdekében erre felkészített közösségi tag) vallása gyakorlásának szertarásaiban megélhessen egy olyan függőségi kapcsolatot (istenekkel, szellemekkel szemben), melynek segítségével megérti feladatát, helyét a világban, illetve választ kap a felmerülő problémákra. A kapcsolatteremtés fontossága, a visszajelzés igénye egy „magasabb rendű” világból, úgy tűnik, ősi szükséglete az emberi fajnak. Egy tekintéllyel való kapcsolat, a szeretet „mélységes / magasságos” tapasztalatának megélése vélhetően a mai kor emberének is meghatározó élménye emberségének kiteljesedése, személyes boldogságának megtalálása útján.

„A kábítószer-problémák szülőknek” című művet ajánlom mindazoknak, akik információt akarnak gyűjteni a problémával kapcsolatban — mely ismeretek a nevelői tevékenység során jól hasznosíthatók —, vagy csak el akarnak gondolkozni a kábítószer-jelenség mögött meghúzódó kérdésekről.

Schádné Zámolyi Judit—Urbán Zoltán—Dr. Veres Tibor: A kábítószer-problémákról szülőknek) Printker Plus Rt. Kiadó, Szeged, 2000.)

BERECKINÉ GYOVAI ÁGNES

tanársegéd

SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar

Szeged

A két Szendrei Emlékkönyve

A fenti címmel jelent meg egy új kiadvány, melynek írója és szerkesztője *Dombiné Kemény Erzsébet*. A könyv szerzője gondos kutatómunkával tárja fel *id. Szendrei Imre*, a volt Kalocsai Érseki Tanítóképző Intézet tanára, főszékesegyházi karnagy, valamint *ifj. Szendrei Imre*, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola docense, kétszeres Liszt-és Chopin-díjas zongoraművész életútját és gazdag munkásságát.

Id. Szendrei Imre (1887-1967) az esztergomi érseki tanítóképzőben végezte tanulmányait. Tanulmányainak elvégzése után Kulára került, ahol kántortanítói állást vállalt. Az I. világháború idején rövid katonáskodás után hadifogolyként zongorahangoló munkát vállalt. Viszontagságos évek után került vissza Kulára, ahol kántortanítói munkáját folytathatta. 1920-ban költözött családjával Kalocsára. Gróf Zichy Gyula érsek kinevezte a főszékesegyház oktatójává, ahol 1957-ig dolgozott. Hosszú betegség után 1967-ben Baján halt meg.

Id. Szendrei Imre gazdag életművet hagyott maga után. Pedagógiai munkásságát fémjelzik az 1928-ban megjelent *Gyakorlati és elméleti új énekiskola c. tankönyvek*, melyeket katolikus polgári leányiskolák számára írt. 1931-ben a tankönyvsorozat második kiadása is megjelent. *Id. Szendrei Imre* zeneszerzéssel is foglalkozott. Komponált orgonára, egyházi énekeket dolgozott fel, valamint polgári iskolák számára dalfeldolgozásokat írt.

Ifj. Szendrei Imre (1926-1983) Kalocsán született. Édesapja már korán elhatározta, hogy fiából muzsikust nevel. Ennek szellemében nevelte és taníttatta. *Ifj. Szendrei Imre* Kalocsán végezte tanulmányait, majd Budapesten a Zeneakadémián Szegedi Ernő tanítvány lett. 1954-ben – kitűnő eredménnyel zongoraművészi diplomát nyert.

A szegedi Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszékére került 1955-ben, ahol 1969-ig tanított. Szeged zenei életébe is bekapcsolódott. Szerepelt főiskolai rendezvényeken, filharmoniai és jótékonyági koncerteken. Nagyon sok zenei versenyen lépett fel külföldön és idehaza egyaránt. 1969-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta munkáját. Sok külföldi meghívásnak tett eleget. Utoljára egy németországi fellépésre készült, de váratlanul meghalt 1983-ban. Kalocsán temették el.